

Warszawa, 21-10-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

XI.518.27.2024.KM

Pan

nadinsp. Marek Boroń

Komendant Główny Policji

ePUAP

Szanowny Panie Komendancie,

z doniesień medialnych wynika¹, że po pobiciu dwóch Polaków przez cudzoziemców w dniu 7 września 2024 r. w Śremie w różnych miejscowościach na terenie Polski organizowane są tzw. patrole obywatelskie, których celem jest pilnowanie porządku. „Patrole obywatelskie” mają odbywać się w ramach zgłoszonych zgromadzeń publicznych lub zgromadzeń spontanicznych, a ich przebieg jest różny. Zgodnie z informacjami prezentowanymi w mediach w niektórych miastach uczestnicy „patrolu” podnosili ksenofobiczne hasła lub udawali się w miejsca, gdzie mieszkają lub pracują cudzoziemcy. W Żyrardowie miało dość również do przemocy fizycznej, kiedy uczestnicy „patrolu” mieli zaatakować cudzoziemców i wtargnąć do hostelu pracowniczego zamieszkanego przez obywateli Ukrainy, Azerbejdżanu i Gruzji². W tej

¹ Zob. m.in. ["Patrol obywatelski" w Żyrardowie. "Atmosfera pogromowa" \(tokfm.pl\)](#) (dostęp: 8 października 2024 r.).

² Zob. [Rasistowski atak w Żyrardowie. Ksenofobiczny patrol obywatelski wszedł do hostelu zamieszkanego przez imigrantów \(wyborcza.pl\)](#) (dostęp: 8 października 2024 r.).

sprawie, a także w kilku innych sprawach indywidualnych, podjąłem odrębne postępowania wyjaśniające.

Należy zauważyć, że opisywane w mediach zachowania uczestników „patroli” mogą wywoływać w społeczeństwie poczucie zagrożenia, a retoryka towarzysząca przemarszom, wyrażająca niechęć i wrogość wobec cudzoziemców, może potęgować uprzedzenia i doprowadzić do aktów przemocy wobec konkretnych grup i osób. Prezentowanie w sferze publicznej postaw motywowanych uprzedzeniami, w szczególności opartymi na kryterium narodowości czy pochodzenia etnicznego, jest niedopuszczalne i powinno spotkać się z reakcją organów ścigania.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1264 ze zm.), zwracam się do Pana Komendanta z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji na temat skali zjawiska dotyczącego „patroli obywatelskich”. W szczególności proszę o wyjaśnienie, czy monitorowana jest liczba i przebieg zgromadzeń związanych z „patrolami obywatelskimi”. Jeśli tak, uprzejmie proszę o przekazanie takich danych wraz ze wskazaniem miejscowości, w których dotychczas odbyły się „patrole obywatelskie”.

Proszę również o poinformowanie, czy w przypadku zgromadzeń, w trakcie których były głoszone w przestrzeni publicznej treści ksenofobiczne lub doszło do przemocy, prowadzono czynności w kierunku wystąpienia znamion przestępstwa z art. 119 § 1, art. 256 § lub art. 257 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.).

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/